

Ons nummer: O24.000080

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	VTH-beleid Súdwest-Fryslân Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Commissie	Bestjoer en Finânsjes
Collegebesluit d.d.	30 januari 2024
Portefeuillehouder	Petra van den Akker
Team	Ondersteuning en Advies
Adviseur	Linda Van Benthem

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

- het VTH-Beleid Súdwest-Fryslân vast te stellen;
- het VTH-Beleid Súdwest-Fryslân zoals vastgesteld op 16 juni 2020 in te trekken;
- de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) vast te stellen als sanctiestrategie voor de handhavingstaken genoemd in het VTH-beleid;
- de huidige Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) zoals vastgesteld op 16 augustus 2016 in te trekken;
- de raad te informeren middels bijgevoegde actieve info.

Toelichting/achtergrond

In de fysieke leefomgeving gebeurt veel. Inwoners en bedrijven voeren activiteiten uit die invloed hebben op de leefomgeving; op de bruikbaarheid, gezondheid, veiligheid en waarde ervan. Van belang is te zorgen voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Daarvoor zijn soms ook regels nodig. Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn instrumenten om op deze regels in te zetten.

Het grondig toetsen of controleren van alle regels is een omvangrijke taak. De middelen (capaciteit) waarmee de taken moeten worden uitgevoerd, moeten dan ook zoveel mogelijk effectief en efficiënt ingezet worden. Dit betekent dat risico's voor de omgeving zoveel mogelijk beperkt en het naleefgedrag zoveel mogelijk bevorderd moet worden. In dit VTH-beleid is daarom gemotiveerd vastgelegd waarop wordt ingezet en hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd.

De Omgevingswet, op 1 januari 2024 in werking is getreden, brengt een nieuw stelsel met nieuwe instrumenten en gewijzigde bevoegdheden met zich mee. Het voorgaande VTH-beleid, vastgesteld op 16 juni 2020, is daarop aangepast.

Het vaststellen van het VTH-beleid is een wettelijke verplichting voor de fysieke leefomgeving. Het VTH-beleid Súdwest-Fryslân gaat niet alleen over de VTH-taken op het gebied van de fysieke leefomgeving (bouwen, slopen, milieu, omgevingsplan), maar ook over de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en Bijzondere wetten en verordeningen (waaronder bijv. Alcoholwet en Verordening Havens en overige wateren).

Het VTH-beleid bestaat uit een probleemanalyse, de beschrijving van de hoge prioriteiten als uitwerking van de probleemanalyse en op welke wijze VTH-instrumenten (daarop) worden ingezet.

1. Probleemanalyse (H3)

De probleemanalyse bestaat uit de evaluatie van het oude beleid en de risicoanalyse van de problemen die zich bij niet naleving van regels kunnen voordoen. Voor de risicoanalyse is gebruik gemaakt van een landelijk veel gebruikte risicomatrix waarin, per taakveld, de in de omgeving voorkomende activiteiten zijn opgenomen. Deze activiteiten worden vervolgens gewogen op 6

risico's en op de kans dat er een overtreding plaatsvindt. Dit leidt per activiteit tot een risicogetal, waaraan weer een prioriteit (hoog, middel of laag) is gekoppeld.

Het invullen van de risicomatrix en daarmee het bepalen van de prioriteiten heeft plaatsgevonden volgens een 4 stappenplan;

- Ambtelijke weging door vakspecialisten
- Door middel van een enquête is aan inwoners gevraagd waarop de gemeente (vooral) moet controleren en waarvan zij de afgelopen 2 jaren overlast hebben ervaren. De resultaten van de enquête zijn verwerkt in een infographic die als bijlage is toegevoegd.
- De uitkomsten van de enquête zijn gebruikt als input voor een bestuurlijke weging. Op een zestal activiteiten heeft dit geleid tot een bijstelling van de prioriteit.
- De risicomatrix is vastgesteld door het college, als onderdeel van het VTH-beleid.

2. Hoge prioriteiten (H4)

Met de prioriteiten wordt zoveel mogelijk ingezet op risicobeheersing, dus inzetten waar het naleefgedrag het laagste is en de negatieve effecten bij niet-naleving hoog. Voor vergunningen, toezicht en handhaving zal met name worden ingezet worden op de hoge prioriteiten. In de bijlage zijn de hoge prioriteiten, per taakveld, samengevat weergegeven.

3. VTH-instrumenten (H5 en H6)

Vergunningen, toezicht en handhaving zijn nooit een doel op zich, maar altijd gericht op het bereiken van de doelen die achter de regels liggen: gewenst gedrag, ongestoord maatschappelijk verkeer en het voorkomen van schade, hinder of overlast. Doel van VTH is het realiseren van goed nalevingsgedrag van de wet- en regelgeving. De nadruk ligt daarbij op preventie boven repressief.

In deze hoofdstukken is beschreven op welke wijze een 6-tal onderdelen worden ingezet en hoe het VTH-beleid en de prioriteiten doorwerken naar de uitvoering ervan. De volgende 6 onderdelen (interventieladder) zijn in het VTH-beleid nader uitgewerkt.

1. Passende regulering
2. Preventie
3. Vergunningen
4. Toezicht
5. Handhaven
6. Gedogen

De inzet van de VTH-instrumenten is grotendeels ongewijzigd gebleven en waar nodig aangevuld met de nieuwste (landelijke) inzichten en lokale werkwijzen.

De Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) is hierbij bijvoorbeeld vervangen door de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO). De handhavingsstrategie, ook wel sanctiestrategie genoemd, biedt een kader om in vergelijkbare situaties op eenzelfde wijze op te treden. Ook biedt het een kader om met handhavingspartners onderling samen te werken. Niet alleen voor bestuurlijke overheden onderling, maar ook voor bestuurlijke overheden enerzijds en het Openbaar Ministerie en andere strafrechtelijke instanties anderzijds. Hierover is provinciebreed afgesproken dat deze door alle bevoegde gezagen de LHSO wordt vastgesteld als sanctiestrategie voor de omgevingsrecht-taken.

In het VTH-beleid is de LHSO daarnaast ook vastgesteld als de overtredingen op het gebied van APV en bijzondere wetten. Dit voor zover er daarvoor geen specifieke sanctiestrategie is vastgesteld. Dat is bijvoorbeeld het geval bij overtredingen van de Alcoholwet.

In het VTH-beleid zijn, op basis van risico's en naleefgedrag, de VTH-prioriteiten voor de aankomende jaren bepaald. Daarbij is geen rekening gehouden met beschikbare capaciteit (menskracht) om met de (hoge) prioriteiten aan de slag te gaan.

Het VTH-beleid wordt jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma (VTH-up), waarin wordt aangegeven welke werkzaamheden het komende jaar zullen worden verricht. Daarbij wordt ook gekeken hoe deze werkzaamheden zich verhouden tot de beschikbare capaciteit. Omdat het VTH-beleid voor meerdere jaren geldt, hoeft niet elk jaar aan elke prioriteit evenveel tijd/aandacht te worden besteed.

Het VTH-up 2024 zal zo spoedig mogelijk (naar verwachting maart 2024) worden vastgesteld door het college en als actieve info worden aangeboden aan de raad.

Bijlage(n)

1. VTH-beleid Súdwest-Fryslân (Vergunningen, Toezicht en Handhaving)
2. Samenvatting Hoge prioriteiten
3. Infographic resultaten enquête